WARIES MISDAADREEKS · Nº 133

POLDERWIND IN LOPIK

De zaak van de val van de dijk

Een telefoon-tijdlijn
met appjes, posts en foto's

MISDAADPUZZEL · LOS DE ZAAK ZELF OP

Inhoud

Hoe dit boek werkt 4

Brief van Marieke 5

Wie is wie 6

Kaart van de Lopikerwaard 7

Deel 1 · Begin oktober 8

Deel 2 · De weken ervoor 22

Deel 3 · Maandag 27 oktober 40

Deel 4 · Daarna 53

Deel 5 · Wat ik verzamelde 62

Aan de lezer 75

Werkbladen 76

Antwoordformulier 80

Hints 83

De oplossing (verzegeld) 87

Nawoord 91

Hoe dit boek werkt

Dit is geen roman. Het is een telefoon. Om precies te zijn: alles wat er op de telefoon van Jelmer Kooijman (26) stond in de laatste weken van zijn leven, aangevuld met een paar gesprekken van de telefoon van zijn zus Marieke. Appjes, groepsgesprekken, posts op zijn fotoaccount, foto's met hun gegevens, notities, gemiste oproepen en een paar technische lijsten die de telefoon zelf bijhield.

Jelmer werd op dinsdagochtend 28 oktober 2025 dood gevonden onder aan de Lekdijk bij Jaarsveld, naast zijn fiets. De conclusie was snel getrokken: een ongeluk in de storm. Marieke gelooft daar niet in. Zij heeft alles uit zijn telefoon gehaald en op volgorde gezet. Nu is het aan jou.

Zo lees je de tijdlijn. Alles staat in de volgorde waarin het gebeurde. Een groene datumbalk begint een nieuwe dag. Groene tekstballonnen rechts zijn berichten die de eigenaar van de telefoon zelf verstuurde: in deel 1 tot en met 4 is dat Jelmer, in deel 5 is dat Marieke. Witte ballonnen links zijn berichten die binnenkwamen. Elke ballon heeft rechtsonder het tijdstip waarop het bericht verstuurd werd. Een gesprek staat in de tijdlijn op het tijdstip van het eerste bericht; wat daarna in hetzelfde gesprek volgt, staat er direct onder, ook als er intussen elders iets anders gebeurde. Een post toont de tijd van plaatsen; de gegevens onder een foto (in grijze letters) tonen wanneer en waar de foto werd gemaakt.

Wat je moet doen. Achter in het boek staan vijf vragen, werkbladen en een antwoordformulier. Lees eerst de hele tijdlijn. Neem de tijd: zet tijden onder elkaar, vergelijk wat mensen zeggen met wat de telefoon bijhield en let op wie wat schrijft, en hoe. Kom je vast te zitten, dan zijn er hints in drie niveaus, op hun kop gedrukt zodat je ze niet per ongeluk leest. De oplossing staat achterin, vlak voor het nawoord, en is verzegeld: open die pas als je antwoordformulier is ingevuld.

Speelduur. Reken op twee tot vier uur. Je kunt het boek alleen spelen of samen, bijvoorbeeld met de werkbladen op tafel en ieder een eigen verdachte.

Eerlijk spel. Alles wat je nodig hebt staat in dit boek. Er zit geen trucje in de nummering, geen geheimschrift en geen informatie die pas in de oplossing opduikt. Wat mensen tegen Marieke zeggen, is niet altijd waar. Wat de telefoon bijhield, liegt niet, maar je moet het wel goed lezen.

Lopik, maandag 10 november 2025

Aan wie dit leest,

Mijn broertje Jelmer was boer in Cabauw. Hij nam twee jaar geleden de koeien over van mijn vader en hij was er goed in. Hij had een melkrobot die hem 's nachts wakker piepte, een e-bike waar hij elk stuk dijk mee kende en een rare hobby: elke dag een foto van de meetmast van het KNMI, vanaf ons erf. Driehonderd dagen achter elkaar. De driehonderdste plaatste hij op de dag dat hij stierf.

Op dinsdag 28 oktober om twintig over zeven vond een man met een hond hem onder aan de Lekdijk bij Jaarsveld, met zijn fiets naast zich in het gras. Het had die nacht gestormd. De politie zei: een windstoot, van de dijk geraakt, met zijn hoofd tegen een hekpaal. Een ongeluk. Ik heb dat een week lang geloofd, omdat ik het wilde geloven.

Toen kreeg ik zijn telefoon terug. Ik ken zijn code. Mijn man Pieter kan goed met computers en heeft alles eruit gehaald wat eruit te halen viel, ook lijsten waar ik zelf het bestaan niet van kende. Ik heb alles op volgorde gezet, van begin oktober tot de begrafenis, en daarna de gesprekken die ik zelf voerde met de mensen om hem heen. Ik heb niets weggelaten wat ertoe kan doen en niets veranderd, behalve dat ik telefoonnummers en adressen heb weggehaald.

Ik wil niemand iets aanpraten. De mensen in dit boek zijn mijn buren, zijn vrienden, zijn ex-vriendin. Ik ken ze allemaal. Juist daarom vraag ik het aan jou: lees het, en zeg me wat er die maandagavond echt gebeurd is.

Marieke van Dam-Kooijman

MARIEKE

Een paar dingen die je moet weten. Ik ben verpleegkundige en draai nachtdiensten; mijn telefoon staat dan uit. Op zondag leg ik mijn telefoon weg en app ik niet, dus zondagen zijn stil van mijn kant. Mijn ouders, Arie en Jannie, waren van zaterdag 25 tot dinsdag 28 oktober bij mijn tante in Zeeland. Op zondag 26 oktober ging de wintertijd in; alle tijden in dit boek zijn de tijden zoals de telefoon ze toonde.

Wie is wie

Zoals ze in Jelmers contacten stonden, aangevuld door Marieke.

JK — **Jelmer Kooijman (26)**
Melkveehouder in Cabauw. Eigenaar van de telefoon. Fotoaccount: @jelmer.opdewaard, met de reeks #mastvandedag.

MK — **Marieke van Dam-Kooijman (31)**
Zijn zus. Verpleegkundige, woont in Lopik met Pieter en twee kinderen. Verzamelde dit dossier.

PD — **Pieter van Dam**
Man van Marieke. Haalde de technische lijsten uit de telefoon.

AK — **Arie en Jannie Kooijman**
Hun ouders. Wonen in het voorhuis van de boerderij. In de familiegroep: “Pa” en “Mam”.

TH — **Thijs Hakkert (27)**
Loonwerker met een eigen bedrijfje op een werf in Lopikerkapel. Jelmers beste vriend sinds de lagere school.

BM — **Bas Mulder (26)**
Vriend. Werkt bij een installatiebedrijf, speelt zaalvoetbal.

NL — **Niels van Leeuwen (27)**
Vriend. Werkt mee op de boerderij van zijn vader Gert in Cabauw.

DB — **Dirk Brouwer (54)**
Buurman. Melkveehouder, zijn land ligt achter dat van Jelmer.

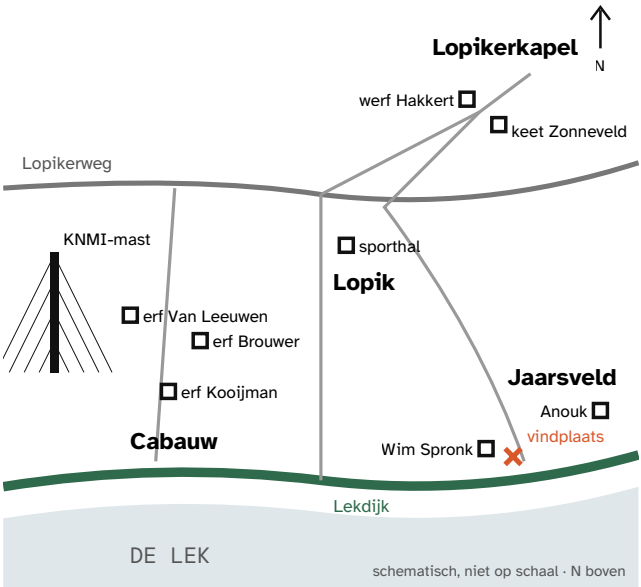
GB — **Gerda Brouwer**
Vrouw van Dirk. Beheert de buurtapp.

AV — **Anouk Verbeek (25)**
Jelmers vriendin tot 4 oktober. Kleuterjuf, woont in Jaarsveld, zingt in koor Lekklanken.

SV — **Sander Vermeulen (39)**
Projectleider van Zonneveld Lekwaard B.V., dat een zonnepark wil aanleggen in de polder. Woont in Rotterdam.

WS — **Wim Spronk (71)**
Woont aan de voet van de Lekdijk bij Jaarsveld. Vond Jelmer op dinsdagochtend.

Kaart van de Lopikerwaard



Getekend door Pieter. Schematisch en niet op schaal; de afstanden hieronder komen uit Jelmers fietsapp en de routeplanner.

van	naar	over de weg
erf Kooijman (Cabauw)	werf Hakkert / keet Zonneveld (Lopikerkapel)	6,8 km
erf Kooijman	Lekdijk bij Jaarsveld (vindplaats)	9,4 km
erf Brouwer (Cabauw)	vindplaats	9 km
werf Hakkert	vindplaats (via Lopik)	8 km
erf Kooijman	erf Van Leeuwen	0,6 km

MARIEKE

De werf van Thijs en de keet van Zonneveld liggen aan hetzelfde weggetje in Lopikerkapel, schuin tegenover elkaar. De keet is van Sanders bedrijf; daar was in oktober een informatieavond. Wim woont aan de polderkant aan de voet van de dijk, Anouk een paar honderd meter verderop in het dorp.

DEEL 1

BEGIN OKTOBER

Zaterdag 4 tot en met zondag 12 oktober 2025. Een relatie gaat uit, een zonnepark meldt zich en de mast staat er elke avond.

MARIEKE

Ik begin op 4 oktober, maar eerst drie korte gesprekken uit september. Ze zeggen weinig over de zaak, maar veel over hoe deze mensen met elkaar praten.

DONDERDAG 18 SEPTEMBER

Thijs berichten

hey. vandaag jouw maïs hakselen. ik ben er om 13.30u met de hakselaar, bas rijdt de tweede kar. jij de eerste 06:40

Top. Ik zorg dat de kuil klaar is. Koffie om 15:30 bij de kuil? 06:52

idd. en die cake van je moeder als die er nog is 06:53

goed gegaan kerel. 14 ha in ff 5 uur. werkbon en factuur komen later 19:10

Mooi werk. Dank aan jou en Bas. De cake is op, sorry. 19:14

schandalig 19:15

ZATERDAG 20 SEPTEMBER

Anouk berichten

Kom je vanavond eten? Ik maak die soep die jij lekker vindt. Om half zeven? 16:02

Graag. Ik ben er om 18:30, met de fiets over de dijk. Dan ben ik net op tijd na de mastfoto. 16:10

Jij en die mast. Ik ben jaloers op een paal. 16:11

De paal kookt geen soep. 16:12

Goed antwoord. x 16:12

ZONDAG 28 SEPTEMBER

Marieke berichten

Anouk vroeg vandaag weer of ik niet eens wil nadenken over verkopen. Of over dat zonnebedrijf, die hebben iedereen in de polder een brief gestuurd. Ze zegt dat we dan een huis in Utrecht kunnen kopen. 21:30

Ik weet dat jij op zondag niet appt. Lees het morgen maar. 21:31

MAANDAG 29 SEPTEMBER

Marieke berichten

Goedemorgen. Ik heb het gelezen. Wat wil jij zelf? 07:15

Boer zijn. Hier. Dat is het enige wat ik ooit wilde. 07:22

Dan weet je het antwoord al. Het is alleen niet het antwoord dat zij wil horen. Liefs, M. 07:25

Anouk berichten

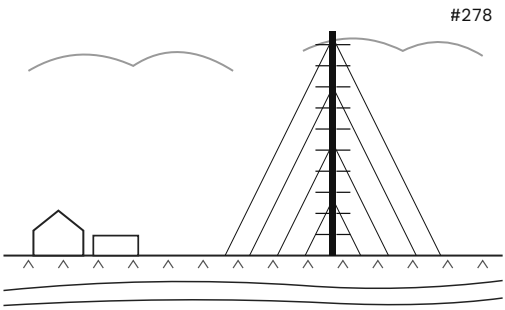
Ik lig hier nu al een uur naar het plafond te staren. Ik snap het gewoon niet. 22:14

Ik ook niet helemaal. Maar ik denk dat het goed is zo. 22:16

Goed? Jij kiest voor je koeien boven een leven met mij. 22:17

ZONDAG 5 OKTOBER

jelmer.opdewaard Cabauw zo 5 okt · 19:17



#mastvandedag 278. Rustige avond, wind op 200 meter 6 m/s, beneden bijna niks. Soms is het genoeg dat er iets gewoon blijft staan.

41 vind-ik-leuks

niels.vl Mooi gezegd, boer. 19:40

MAANDAG 6 OKTOBER

Familie Kooijman Pa, Mam, Marieke, Pieter, Jelmer berichten

Mam
Goedemorgen jongen. Heb je een beetje geslapen? 07:48

Een beetje. De robot piepte om vier uur, dus het maakte niet veel uit. 07:55

Marieke
Ik kom vanavond even langs. Met de kinderen, dan heb je wat afleiding. Half zeven? 08:02

Graag. Ik maak pannenkoeken. Of Pieter maakt pannenkoeken. 08:03

Pieter
Pieter maakt pannenkoeken. 08:05

Pa
Er is een brief gekomen van dat zonnebedrijf. Informatie-avond donderdag de 9e in hun keet in Lopikerkapel. Ligt op de keukentafel. 11:20

Ik zag hem. Ik ga wel even luisteren. Ik wil weten wat ze precies van plan zijn met de strook langs de wetering. 11:31

Pa
Ik zou er niet heen gaan. Maar jij bent de boer nu. 11:33

Mam
Luisteren kan geen kwaad. Tekenen wel. 11:34

Ik teken niks, mam. Beloofd. 11:36

De Waardjongens Bas, Jelmer, Niels, Thijs berichten

Thijs
hey mannen. nieuwe trekker staat op de werf. 240 pk. bank was heel blij 12:10

Thijs
[foto: groene trekker voor een loods]
12:10

Bas
en jij? 12:14

Thijs
ik iets minder haha. lease tot 2031. ff niet aan denken 12:15

Niels
Mooi ding joh. Mijn vader zegt dat je hem ook voor zijn maïs mag gebruiken. 12:17

Gefeliciteerd. Ik hoop dat hij snel zijn eigen brood verdient. 12:20

Thijs
idd. en dat van mij erbij 12:22